

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117233490
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5117233490.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v spore žalobcu: MUDr. I. L., PhD., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/X, L., právne zastúpený JUDr. Tatiana Polková, advokátka, so sídlom J. K. XXX/XX, L., proti žalovanému: Ing. S. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/XX, L., o ochranu osobnosti, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 42C/102/2017-236 zo dňa 30.06.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu **p o t v r d z u j e** .

Žalobcovi **p r i z n á v a** vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd uložil žalovanému povinnosť zaslať v lehote 5 dní od právoplatnosti rozhodnutia žalobcovi doporučený list, ktorého obsahom bude ospravedlnenie v znení uvedenom vo výrokovvej časti odvolaním napadnutého rozhodnutia, zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 000,- € do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a zároveň žalobcovi vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalovaný ako správca a majiteľ domény www.N. <E. uverejnil článok s názvom „Fašisticko-nacistická väčšina v NR SR odmietla čo i len debatovať o zdobrovoľnení doteraz povinného očkovania“, v ktorom označuje žalobcu za fašistu. V konaní zostalo nesporné, že autorom článku je žalovaný, ktorý túto skutočnosť v rámci svojich písomných vyjadrení opakovane potvrdil a v doméne žalovaného sú funkčné odkazy linky na sociálne siete, a to facebook.com, T...Čitateľ textu sa tak môže prekliknúť „priamo na odkaz“ na článok a aktivity žalovaného na uvedených sociálnych sieťach, prístup na tieto siete má aj neprihlásený užívateľ. Nesporným zostalo i to, že žalovaný označil žalobcu za fašistu, pričom poukázal na vlastnú definíciu tohto pojmu, ktorý uviedol v článku. V priebehu sporu vo svojich vyjadreniach opätovne zotrval na svojom názore, že žalovaný je fašistom v zmysle jeho definícií, t.j. koná v súlade s ideológiou fašistického hnutia práve v súvislosti s problematikou vakcinácie. Za sporné medzi stranami súd považoval, či označením žalobcu za fašistu v kontexte uvedeného článku došlo k zásahu do jeho osobnostných práv, ktoré by mali za následok jeho poškodenie v osobnom, pracovnom a verejnom živote. Na účely posudzovania tohto nároku súd skúmal, či je žalobca verejným činiteľom, príp. verejne činnou osobou. Výsluchom žalobcu mal za preukázané, že žalobca je verejným činiteľom v kontexte ust. § 128 ods. 1 Trestného zákona, ktorý je jediným zákonom definujúcim pojem verejného činiteľa. Sú sa zaoberal i tvrdením žalovaného, že žalobca je verejne činnou osobou, verejne činnú osobu zákon nedefinuje, no v zmysle konštantnej judikatúry verejne činná osoba musí strieť väčšiu dávku kritiky. V podstate ide o osoby, ktoré sú stredobodom verejného záujmu v spojitosti s určitou činnosťou alebo udalosťou verejného záujmu, ide napr. o politikov, významných umelcov, športovcov a pod.. Hranice

práva na súkromie osoby verejného záujmu sú limitované tým, ako ich súkromné informácie súvisia s vecou verejnou, resp. s verejnou činnosťou takejto osoby. U verejných činiteľov je miera prípustnej kritiky vyššia, v čase publikovania článku, tiež v súčasnosti žalobca je aj verejným činiteľom. V konaní stoja oproti sebe dve základné práva, a to právo na ochranu osobnosti, právo na slobodu prejavu a na informácie. V prípade neoprávneného zásahu do práva na súkromie žalobcovi nevzniká procesná povinnosť preukazovať, že neoprávnený zásah pôsobil difamačne a mal za následok zníženie jeho vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti (uznesenie NS SR 3Cdo 137/2008). Pri maximálnom rešpektovaní práva na slobodu prejavu súd konštatoval, že je nutné každému právu určiť hranice, aby nedochádzalo k neprimeraným zásahom do práv iných osôb, v danom prípade do práva na ochranu osobnosti. Poukázal na platnú právnu úpravu, ustálenú rozhodovaciou prax najvyšších súdnych autorít. Uzavrel, že objektívne spôsobilé zasiahnuť do chránených osobnostných práv je každé také konanie, ktorého dôsledky by v rovnakej situácii negatívne pôsobili na každú jednu fyzickú osobu ako nebezpečenstvo zníženia jej vážnosti, alebo aj len hrozili možnosťou nepriaznivého ovplyvnenia jej uplatnenia v spoločnosti. Prezumpciou dovolanej kritiky je chránený len hodnotiaci úsudok a nie tvrdenie faktov, ktoré v miere, ktorej slúži za základ kritiky musí naopak dôkazne preukazovať sám kritik, pričom zásadne budú chránené len tvrdenia pravdivých skutočností. Pre účely dôvodnosti žaloby súd posudzoval a) kto bol autorom článku, v danom prípade išlo o redaktora a editora verejne dostupného portálu, ktorý je v postavení novinára, t.j. osoby, ktorá má z hľadiska ochrany slobody prejavu privilegované postavenie, b) o kom bol článok a do koho osobnostnej sféry zasahoval. Je jednoznačné, že článkom bol dotknutý žalobca popri ďalšej osobe, samotný žalobca je osobou činnou vo verejnom živote. Žalobcu sa tak článok dotýkal, i keď nie výlučne, pretože jeho predmetom bola téma dobrovoľného očkovania a debata na pôde NR SR. Okrem toho, v názve článku - úpútavky sú expresívne výrazy a označenia týkajúce sa všetkých poslancov, ktorí nehlasovali v súlade s predstavou žalovaného (fašisticko-nacistická väčšina v NR SR). Za nie bez významu považoval, že žalobca bol v článku spomenutý vo vzťahu k svojmu profesijnému a politickému životu, nie osobnému, rodinnému, t.j. v súvislosti s jeho činnosťou a prácou, c) kde bol článok uverejnený - na portáli, ktorého správcou a editorom je žalovaný a ktorý je tiež správcou niektorých sociálnych sietí. Vo všeobecnosti platí, že čím hromadnejšie sa informácia distribuuje, tým vyššia je miera ochrany osobnostných práv. Inkriminovaný článok bol zverejnený na portáli žalovaného, ktorého respondentmi je vymedzený okruh čitateľov a zástancov dobrovoľňovania vakcinácie, d) kedy bol článok uverejnený - v čase, keď sa o diskusiu na tému dobrovoľného očkovania pokúšali jej stúpenci na pôde parlamentu, t.j. mal vysoko aktuálny charakter a išlo o vec verejného záujmu, e) ako boli informácie v článku formulované - nemožno posudzovať len vytrhnutý výrok alebo vetu, preháňanie a zveličovanie nerobia prejav nedovoleným. Za nutné považoval posúdiť, či išlo o fakty alebo hodnotiaci úsudok. Žalovaný vo svojich vyjadreniach udáva, že to, že označil žalobcu za fašistu, je preukázateľný fakt (skutkové tvrdenie), no na druhej strane udáva, že ide o hodnotiaci úsudok. Z obsahu článku jednoznačne vyplýva, že je úvahou autora na tému pojmu fašizmu v jeho novodobej forme v spojení s problematikou očkovania. Venuje sa úvahám o tom, prečo nedošlo k hlasovaniu o sprístupnení diskusie na tému vakcinácie, čím hodnotil postoj jednotlivých poslancov s akcentom na žalobcu. Z vyjadrení žalovaného opakovane vyplýva, že pojem fašista či nacistu nepoužil vo vzťahu zaradenia žalobcu za člena extrémistickej strany, ale označil tak konanie pri hlasovaní o téme a jej „zákaze“, teda prirovnával konanie s konaním členov fašistického hnutia. Podľa právneho názoru súdu takéto vyjadrenie nesie znaky konania objektívne spôsobilého zasiahnuť do cti a dobrého mena každej inej fyzickej osoby v obdobnej situácii. Konanie žalovaného vykazuje znaky neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu, pričom dôstojnosť a česť žalobcu bola vážne a takou intenzitou narušená alebo poškodená, ako to vyžaduje zákon. V tejto súvislosti poukázal na doterajšiu súdnu prax a právnu teóriu (napr. rozsudok NCdo 46/2000 z 27. marca 2001, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30. mája 2013, sp.zn. 9Co 197/2012, publikáciu „Občiansky zákonník“ I, Števíček a kol.; CH. Beck, 2015 strana 83). Uzavrel, že v dôsledku konania žalovaného došlo k ohrozeniu cti, dôstojnosti a dobrého mena žalobcu, pričom nebolo nevyhnutné, aby k zníženiu jeho vážnosti v spoločnosti zároveň skutočne došlo. Pri posudzovaní žalobného nároku súd vychádzal z celého kontextu článku, nielen jeho častí. Z vyjadrení žalovaného jednoznačne vyplýva, že považuje žalobcu za fašistu a tvrdí, že ide o fakt, ku ktorému dospel logickým myslením, nejde tak iba o hodnotiaci úsudok, ktorý požíva prezumpciu o tom, že ide o kritiku dovolenú. Vyjadrením žalovaného sa dopustil konania spôsobilého „ponížiť“ žalobcu v očiach iných osôb. Označenie žalobcu za fašistu považoval za nepravdivé obvinenie alebo obvinenie, ktoré zasahuje do práv fyzickej osoby chránených ust. § 11 a nasl. OZ. Pokiaľ sa niekto dopustí konania znižujúceho česť a dôstojnosť fyzickej osoby, je v Civilnom sporovom konaní daná možnosť takto zasiahnutej osoby, aby dosiahla nútené uloženie sankcie tomu, kto do jeho osobnostných práv zasiahol. Účelom sankcie uloženej súdom v primeranej forme a adekvátnom rozsahu je nastoliť opätovnú „rovnováhu“ osobnostného vzťahu a skutkového deja,

v rámci ktorého došlo k zásahu do osobnosti. Pokiaľ nemajetková ujma spôsobená fyzickej osobe môže byť zmiernená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, v zmysle § 13 ods. 1 OZ je potrebné zvoliť takú formu, ktorá je v danej veci primeraná a tým zároveň účinná. Aplikácia § 13 ods. 2 OZ prichádza do úvahy až v prípade, že je morálne zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 nepostačujúce. Zdôraznil, že i keď právo na slobodu prejavu je jedným z pilierov demokratickej spoločnosti, žiadne právo nemôže byť bezhraničné, teda nemôže byť uplatňované tak, aby beztrestne a bezdôvodne ubližovalo. Ani názorová odlišnosť na problematiku (v tomto prípade problematiku zdobrovolenia vakcinácie obyvateľstva) nemôže mať za následok bezdôvodné a neobmedzené osočovanie oponenta. Tým, že žalovaný nepreukázal, že žalobca je fašista/nacista, opakovaným neoprávneným označovaním žalobcu za fašistu počas celého konania pred súdom neoprávnene zasahoval do osobnostných práv žalobcu. Z tohto dôvodu potom vyhovel žalobe žalobcu o uloženie povinnosti žalovanému ospravedlniť sa žalobcovi formou doporučeného listu, ktorého obsahom bude ospravedlnenie v znení formulovanom v petite žaloby a zároveň žalobcovi priznal aj nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 1 000,- €. Za postačujúce nepovažoval zadosťučinenie v zmysle § 13 ods. 1 OZ, t.j. ospravedlnenie sa žalovaného žalobcovi formou doporučeného listu. Zdôraznil, že žalovaný v priebehu celého sporu odmietal upustiť od opakovaného označovania žalobcu za fašistu, takto ho označoval dokonca aj vo svojich písomných vyjadreniach, či ústnych prednesoch na pojednávaniach, pokračoval v neoprávnenom zasahovaní do osobnostných práv žalobcu i napriek nariadenému neodkladnému opatreniu uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 14C/21/2017-19 zo dňa 14.06.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6Co/202/2017 zo dňa 23.10.2017, právoplatným a vykonateľným 06.11.2017. Neodkladným opatrením bola žalovanému uložená povinnosť odstrániť spornú časť textu, ako i povinnosť zdržať sa ďalšieho zverejňovania tohto textu. Podľa poznatkov súdu žalovaný nerešpektuje právoplatné vykonateľné uznesenie o neodkladnom opatrení a v spornom texte, ktorý je stále zverejnený na internetovej stránke žalovaného a sociálnych sieťach, stále označuje žalobcu za fašistu a nacistu. Výsluchom žalobcu a svedkov Mgr. S. K., Ing. M. H. a Bc. S. H. mal za preukázané, že žalovaný žalobcu neoprávneným zásahom do jeho osobnostných práv poškodil v spoločnosti, vo verejnom a pracovnom živote. V pracovnom živote sa stretol s negatívnou reakciou kolegov, bol vyzývaný na vysvetlenie označenia s tým, že jeho verejné označenie za fašistu je neprijateľné pri výkone jeho odborných činností. Odmietavo sa k nemu stavali priatelia, s ktorými sa žalobca v minulosti aj pravidelne stretával. Vo väzbe na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 137/2008 za podstatné považoval, že žalovaný bez súdneho konania nemieni upustiť od zásahov do osobnostných práv žalobcu a vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že v tomto neoprávnenom zásahu v priebehu konania pred súdom aj naďalej pokračoval. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP, ako i úspech žalobcu v spore.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalovaný. Uviedol, že vo vyjadrení k žalobe na konci strany 5 a začiatku strany 6 žiadal, aby súd nariadil žalobcovi uviesť presné odkazy (adresy) konkrétnych miest na sociálnych sieťach, kde (údajne) zverejnil napadnutý výrok a nie iba všeobecne na skupinu, či stránku a poučiť žalobcu o povinnosti niesť dôkazné bremeno (označiť dôkazy), že tak skutočne učinil práve on a nie iná fyzická, či právnická osoba. Bez takéhoto dôkazu je celé obvinenie žalobcu, že ho označil za fašistu na sociálnych sieťach, bezpredmetné, takže sa ním okresný súd nemal ani zaoberať. Napriek tomu, že dôkaz vykonaný nebol, resp. súd ho žalobcovi nenariadil vykonať, súd vychádzal z predpokladu, že žalobcu označil za fašistu na sociálnych sieťach, čo nebolo nikým a nijak podložené a nemohlo byť, lebo to jednoducho nie je pravda. V tejto súvislosti žalobca tiež nepravdivo tvrdil, že „autor obsahu a každej zmeny web-stránky, resp. príspevku na sociálnej sieti, je identifikovateľný cez jeho unikátnu IP adresu“. Snahou žalobcu zrejme bolo podsunúť (nepravdivo), že ak už aj niekde na nejakej sociálnej sieti napadnutý výrok, či celý napadnutý článok nezverejnil, ale niekto iný môže daného človeka jednoznačne identifikovať a teda je za to nejakým spôsobom spoluzodpovedný. Žiadal preto súd, aby na preukázanie lživosti žalobcových tvrdení a identifikovateľnosti používateľa pomocou IP adresy a o údajnej unikátnosti IP adresy, súd o predvolal a vypočul ľubovoľného uznávaného znalca v odbore TCP/IT sietí. Práve táto skutočnosť má zásadný dopad na správne posúdenie jeho prípadnej zodpovednosti za údajné škody, ktoré vraj žalobcovi spôsobil. I keď je pravdou, že na stránke T. sú funkčné odkazy na niektoré miesta na niekoľkých sociálnych sieťach (stránky, skupina, či diskusné fórum), čitateľ textu sa nemôže „prekliknúť“ priamo na odkaz na článok žalovaného na uvedených sociálnych sieťach. Pravdou je, že prekliknúť sa môže prípadný čitateľ stránky na príslušné miesto na sociálnej sieti, nie však priamo na odkaz na napadnutý článok. Upútavka s odkazom na napadnutý článok je stará vyše 3,5 roka, takže prakticky nikomu, kto sa „preklikne“ na odkazované miesto na sociálnych sieťach sa nezobrazí, keďže nikto neprechádza

stovky rôznych starých príspevkov až vyše 3 roky dozadu. Nie je teda možné z napadnutého článku, či ktoréhokoľvek iného článku na T. prekliknúť sa priamo na odkaz na napadnutý článok. Zdôraznil, že nikde na žiadnej sociálnej sieti nezverejnil ani celý napadnutý článok, ani napadnutý výrok. Za nepravdivé označil i tvrdenie súdu v bode 29 rozsudku o tom, že poukázal na vlastnú definíciu pojmu fašista. Nie je pravdou, nikdy netvrdil, že ním použitá definícia fašizmu je jeho vlastná. Napriek tomu, že v bode 32 rozsudku a obšírnejšie i bode 38 rozsudku súd uzavrel, že v prípade neoprávneného zásahu do práva na súkromie žalobcovi nevzniká procesná povinnosť preukazovať, že neoprávnený zásah pôsobil diflamačne a mal za následok zníženie jeho vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti, v očividnom rozpore s týmto tvrdením súhlasil s predvolaním žalobcom navrhnutých svedkov na preukázanie niečoho, čo podľa vyššie citovaného výroku preukazovať netreba. Súd tak zbytočne pretiahol tento súdny spor a nehospodárne navýšil náklady s ním spojené. Za nepravdivé označil i tvrdenie súdu v bode 37 písm. B rozsudku, že by v názve napadnutého článku boli akékoľvek expresívne výrazy a že by napadnutý článok bol ako taký uverejnený na ľubovoľnej sociálnej sieti a ak, tak určite nie žalovaným, či dokonca, že by celý portál T. bol zverejnený na ľubovoľnej sociálnej sieti. Súd tak bez akéhokoľvek dôkazu uveril žalobcovi jeho lživé tvrdenie, že celý napadnutý článok, resp. napadnutý výrok uverejnil na určitých sociálnych sieťach, v skutočnosti na niekoľkých sociálnych sieťach uverejnil len pomerne krátku upútavku na napadnutý článok, ktorá však neobsahovala napadnutý výrok, ani nijaké iné označenie žalobcu za fašistu v akomkoľvek zmysle slova. V skutočnosti informáciu, či tvrdenie z napadnutého článku, že kde by bol žalobca označený za čokoľvek na sociálnych sieťach, nezverejnil, nešíril a teda celá oblasť sociálnych sietí je z hľadiska tohto súdneho sporu irelevantná. Taktiež nie je pravdou, čo tvrdí súd v bode 37, že vraj vo svojich tvrdeniach udával, že to, že žalobca je fašista, je preukázateľný fakt, no na druhej strane udáva, že ide o hodnotiaci úsudok. Po skontrolovaní všetkých písomných vyjadrení v rámci súdneho sporu a jemu predchádzajúceho konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, zodpovedne prehlásil, že to, že žalobca je „fašista“ ani raz neoznačil za „preukázateľný fakt“. Za fakty označil len údaje z verejne dostupných zdrojov, z ktorých vychádzal, pri logickej úvahe, ktorej výsledkom bol hodnotiaci úsudok. Napadnutý výrok je hodnotiacim úsudkom, ku ktorému dospel na základe použitých definícií a uvedených skutočností, z ktorých vyplýva, že žalobca spolu so svojím spoločníkom v podnikaní naplňajú použitú definíciu fašizmu. Poprel, že by porovnával konanie žalobcu s konaním členov fašistického hnutia, v napadnutom článku nie je o členoch fašistického hnutia, ba dokonca ani len o fašistickom hnutí ako takom, vôbec reč. Slovo „hnutie“ sa v ňom nenachádza ani jeden - jedinýkrát. Za zarážajúce považoval, že okresný súd prakticky doslova skopíroval väčšiu časť bodu 37 rozsudku sp.zn. 8C/81/2017-150, ktorý sa týkal obdobnej žaloby žalobcovho spoločníka. Jedinou zmenou po skopírovaní bola zmena žalobcu, že okresný súd dostal na založenie do spisu nielen od žalobcu rozsudok, ale aj od žalovaného ním podané odvolanie, ktoré úplne odignoroval a v skopírovanom texte ponechal bez akejkoľvek zmeny všetky preukázateľne nepravdivé tvrdenia, na ktoré v odvolaní upozornil. V bode 29 rozsudku súd nepravdivo tvrdí, že už vo vyjadrení k žalobe vysvetlil, čo mienil pod pojmom fašista, čo je očividne nepravdivé tvrdenie, keďže priamo v napadnutom výroku je vsuvka (v zmysle vyššie uvedených definícií), takže je zrejmé, že to, čo mal na mysli pod „fašizmom“, vychádza už priamo z toho, čo bolo uvedené v napadnutom článku, a nie až vo vyjadrení k žalobe. Vo vyjadrení k žalobe len rozviedol, ako rôzne by bolo za určitých okolností možné vykladať výraz „fašista“ a doložil, že v napadnutom článku je výraz fašista použitý len v jednom - jedinom z niekoľkých možných významov, a to ako človeka, ktorého konanie vykazuje charakteristické znaky fašizmu. Zdôraznil, že výrok, že niekto je fašista, ani len teoreticky nemôže byť faktom, ale vždy len výrazom, vývodom, záverom úsudkov na základe viacerých skutočností a podľa definície, čo presne sa pod „fašistom“, či „fašizmom“ myslí. Celý súdny spor podľa žalovaného je úplne bezpredmetný, pretože nikdy netvrdil, že žalobca je fašistom podľa definície fašizmu, ktorú svojvoľne a v protiklade k napadnutému článku, resp. napadnutému výroku zvolil žalobca, resp. okresný súd, ale len podľa definícií, ktoré uviedol v úvode napadnutého článku. Za vrchol absurdity považoval, že mu súd nariadil ospravedlniť sa žalobcovi za niečo, čo preukázateľne vôbec nevykonal a pritom nijako nevyvrátil, ani nespochybnil ním uvedené východiskové skutočnosti a jeho logickú úvahu, z ktorej vyplýva hodnotiaci úsudok. Súd mu vlastne nariadil, aby vo svojom vynútenom ospravedlnení žalobcovi surovo klamal. Nesúhlasil ani s uložením povinnosti nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 1 000,- € s ohľadom na jeho majetkové pomery. Šesť rokov je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie bez akýchkoľvek úspor nad rámec hotovosti potrebnej na bežný chod domácnosti. Manželka pracuje len na polovičný úväzok, to znamená, že pre neho a jeho rodinu, manželka + 3 nezaopatrené deti, je uloženie tejto povinnosti likvidačné. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 7S 30/2017-105. Odvolacím návrhom žiadal rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť a uložiť žalobcovi uhradiť mu trovy konania.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal rozsudok prvoištančného súdu ako správny potvrdiť. Z analýzy odvolania žalovaného vyplýva, že len opakuje svoju procesnú obranu predkladanú súdu prvej inštancie, s ktorou sa súd podrobne vypořiadal. Z obsahu odvolania je zrejmé, že zotrváva na svojom tvrdení, ktoré bolo predmetom súdneho konania. Odborne, ani ľudsky nie je schopný uznať, že jeho tvrdenia sú za hranicou slobody prejavu, pretože úplne bez akéhokoľvek skutkového základu bezdôvodne uráža žalobcu spôsobom, proti ktorému sa musí žalobca v záujme ochrany svojich osobnostných práv brániť. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná a aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že žalobca buď jeho odvolanie voči rozsudku prvoištančného súdu vôbec nečítal, alebo klame úplne vedome, ako ostatne mnohokrát v rámci súdneho sporu. Jeho odvolanie nie je len opakovaním argumentácie prednesenej pred prvoištančným súdom. Keďže má chrbtovú kosť a cti si pravdu, nemôže inak, než naďalej si myslieť a zotrvať v presvedčení, že jeho tvrdenia nie sú za hranicou slobody prejavu, nemôže byť predsa za hranicou slobody prejavu na základe predložených definícií fašistov a jednoduchej logiky dospieť vo verejne dostupnom článku k záveru, že verejne činný fašista je fašistom. Jeho označenie žalobcu za skutkového fašistu v žiadnom prípade nie je urážkou, je to len vecné a logické hodnotenie jeho verejnej činnosti. Napokon dôvodov a skutkových základov pre označenie žalobcu za skutkového fašistu je v napadnutom článku celý rad a ďalšie dôvody uvádza v niektorých písomnostiach v rámci súdneho sporu. Nie je možné, aby žalobca a následne i súd svojvoľne nahradil ním uvedenú definíciu fašizmu, do ktorej žalobcovu konanie spadá, na nejakú inú, do ktorej žalobca nespadá a následne argumentoval tým, že nie je fašistom. Zdôraznil, že na Slovensku nejestvuje žiadny zákon, ktorý by prikazoval vykladať všetky pojmy výlučne podľa nejakého konkrétneho slovníka a neumožňoval by použiť iný význam určitého pojmu. V spravodlivom súdnom procese je neprípustné, aby sa ktokoľvek tváril, že vidí inému do hlavy a tvrdil, že pod nejakým pojmom tento iný človek myslel niečo úplne iné.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní a súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnutý rozsudok prvoištančného súdu ako správny postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

6. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoištančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver, svoje rozhodnutie náležitým a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

7. Žalovaný v podanom odvolaní na jednej strane namieta nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v spore, na druhej strane sám priznal, že v napadnutom článku, uverejneným pod názvom „Fašisticko-nacistická väčšina v NR SR odmietla čo i len debatovať o zdobrovoľnení doteraz povinného očkovania“, žalobcu za fašistu označil, aj napadnutý článok sám napísal. Ako ďalej uvádza, už pri jeho písaní si uvedomoval, že rôzni ľudia si pojem „fašizmus“ vysvetľujú veľmi rôzne a preto presne popísal, čo pod fašizmom chápe, aby sa vyhol svojvoľnému výkladu tohto pojmu zo strany čitateľov, ktorý by mohol byť aj v ostrom nesúlade s jeho výkladom.

8. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalovaný bol nielen autorom napadnutého článku, ale i to, že ako autor článku chcel vyvolať verejnú diskusiu o dobrovoľnosti očkovania ako jednej z rezonujúcich celospoločenských tém. Na druhej strane ním zvolené výrazové prostriedky, spôsob a forma potlačili prospešnosť zvolenej témy a upozornenie na majetkové prepojenia spoločníka žalobcu na výrobcu vakcín (Sanofi Asteur), nakladanie s verejnými zdrojmi, možný konflikt záujmov, ktoré fakty žalobca v priebehu celého konania nenamietol, nespochybnil, ani nepoprel. V kontexte uvedeného je úplne irelevantné, či je možné sa z napadnutého článku, či ktoréhokoľvek iného článku na T. prekliknúť priamo na odkaz na napadnutý článok alebo nie, za podstatné odvolací súd považoval, že článok bol zverejnený na webovej doméne, ktorá je dostupná širokej verejnosti, v podstate každému užívateľovi internetu a to bez ohľadu na to, či bol článok písaný pred 3, príp. viac rokmi alebo dnes.

9. Za podstatné odvolací súd považuje uviesť, že žalobca je verejne činnou osobou a preto i potreba ochrany osobnosti takejto osoby musí byť v rovnováhe so záujmami otvorenej diskusie o prejavoch takejto osoby (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 418/09-20).

10. Predmetom preskúmvanej veci nie je riešenie konfliktu medzi právom na ochranu osobnosti a právom na slobodu prejavu a na informácie, ale tak, ako naznačil prvoinštančný súd, konflikt vyvstal medzi právom na ochranu osobnosti a spôsobom, akým bola sloboda prejavu a na informácie verejnosti z hľadiska zvolených výrazových prostriedkov odprezentovaná.

11. Žalovaný totiž na jednej strane informoval o vysoko aktuálnej téme, ktorá v čase písania článku a dokonca i v súčasnosti v spoločnosti rezonuje, naznačil možný konflikt zájmov žalobcu ako „podnikateľa“ a politicky aktívnej osoby, avšak na druhej strane obsah vlastného článku doslova „prevalcoval“ tým, že žalobcu a v podstate všetkých, ktorí nehlasovali podľa jeho predstáv, označil za fašistu/fašistov, čo samo o sebe vzbudzuje dojem, že úmyslom žalovaného ani nebolo tak informovať verejnosť o veciach verejných a verejného záujmu, ale o dehonestáciu a potupenie žalobcu tým, že ho menoval ako človeka. Obsah článku preto ani nebolo možné hodnotiť z hľadiska naplnenia práva na slobodu prejavu vecnú kritiku a na informácie, ale z pohľadu motivácie autora článku, ktorou nebolo sprostredkovať informácie, ale presvedčiť čitateľov článku o tom, že žalobca je fašista. S ohľadom na uvedené článok nie je možné posudzovať ako text, zámerom ktorého je vecná kritika a poukaz na nežiaduce javy v spoločnosti, on sa doslova stal „referátom“ o fašizme, fašistoch, znakoch fašizmu, jeho definíciách a podobne.

12. Práve s ohľadom na uvedené i odvolací súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná a je mu potrebné poskytnúť ním požadovanú ochranu. Je v prvoradom záujme, aby sa právo na slobodu slova a informácie nezneužívalo na ponižovanie, dehonestáciu akejkoľvek osoby. Je totiž úplne bez významu, či akékoľvek hanlivé prirovnanie alebo urážka je skutkovým tvrdením alebo hodnotiacim úsudkom. Ich použitie v článku, zámerom ktorého je informovať, sprostredkovať určité poznatky vecná kritika nemá miesto. Preto ani obranu žalovaného, že označenie žalobcu za akéhosi „skutkového fašistu“ je len hodnotiacim úsudkom, ani odvolací súd nepovažoval za relevantnú a spôsobilú akokoľvek zmierniť jeho zodpovednosť ako autora za ním zvolené výrazové prostriedky, obsah a formu.

13. V nadväznosti na uvedené preto odvolací súd považoval za správny postup prvoinštančného súdu, pokiaľ uložil žalovanému nielen povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi v doporučenom liste, ale i pokiaľ uložil žalovanému uhradiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, výšku ktorej ustálil sumou 1 000,- €. Práve a iba takáto forma sankcie je totiž nástrojom, ktorý nielen je určitou satisfakciou pre žalobcu, ale i sankciou pre žalovaného, aby do budúcnosti nezneužíval nielen svoje poslanie, ale i šancu informovať o veciach verejných, sprostredkovať a šíriť poznatky, na dehonestáciu a ponižovanie ním kritizovanej osoby. V tomto smere je úplne irelevantné vnútorné subjektívne presvedčenie žalovaného, nakoľko pokiaľ tento prezentuje svoje myšlienky a odovzdáva ich verejnosti, musí zachovať určitú mieru objektivity a najmä slušnosti. O to viac, ak, ako píše, je nezamestnaný, na úrade práce, má 3 maloleté deti, ktoré sú na neho odkázané výživou.

14. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní namietal „nepotrebnosť“ vylúču svedkov navrhovaných žalobcom, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že rozsah a spôsob vykonávania dokazovania je vecou súdu, ktorý dokazovanie vykonáva. Predmetom prieskumu odvolaním napadnutého rozhodnutia je skutková a vecná správnosť napadnutého rozhodnutia, teda to, či toto zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania, skutkovým zisteniam a platnej právnej úprave. Procesný postup môže byť predmetom preskúmania iba potiaľ, pokiaľ má v konečnom dôsledku dopad na vecnú správnosť rozhodnutia. To sa v danom prípade nestalo.

15. Odvolací súd preto odvolaním žalovaného napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu ako správny, stotožniac sa i s jeho odôvodnením, potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

16. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešným, v nadväznosti na čo odvolací súd mu priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

17. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca/ alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)